

شرائط اشتراك :
سنه لکي ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غروشر

۴۰۰۰ اجنبیه ایچون :
سنه لکي ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقتدر، اعلانات ایچون
اداره ماموری محمدذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۶ نیسان افرنجی ۱۶۱۱

۲۴ مارت ۳۲۷

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبل
امیر علمی

اداره وتحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .
نسخه سی هر یرده یکرمی پاره در .

۷ ربیع الاخر ۳۲۹

بکین سنه ، بعض مبعوثلر مزده واکثری ایش
آدملر مزده « هوادین زنکین اولق » هوسی ظهور
ایتمش و بوده « امتیاز خسته لکی » شکنده نمایان
اولمشدی . بوندن دولای هرکس نافعہ نظارتنه
صالحه ریور ، هرکس برشی امتیازی ایستوردی .
لکن نافعہ ناظر سابق حلاجیان اقدی ، یورولق
ییلمز برشات وغیرله هر مراجعت ایدنه « اولاماز ،
احاله ایچون عمومی شرطناملر یاییورم . « جوانی
ورییوردی . شهنامه قدر اوزون اولاجنه شبهه
ایدیله مین شوشرطناملر سایه سنده بوتون امیدرتیز
اولان امتیازاتک بذلن محفوظیتی کورییور وناظری
حادتا تقدیس ایدیوردی . لکن زواللی آدمی
شهنامه سنی راحتجه تحریره برافادیکیز ، اجرا آت دیه
صیقیشدیردیکیز . اوده سانحانه مراجعت ایتدی .
« یولمز یوق ! « دیسه باغیردیق [آم نه اولوردی
« یولسوز » دیسه کده اصل یایلماسی لازم کلن یولی
آکلاسهق !] ناظر آکلاشیلان شویله برمعادله قوردی :
مادم که پاره بولدجه استقرار ایدم جکیز ، مادم که
بزه فرانسزلر دن باشقاسی ایکی اوچ ملبار فراق
اودونج ویره من ، شوحده فرانسزلری بمنون ایتمک
لازم . بنابرین

بنابرین مثلا اساساً یدی بیک لیرایه یایلمش
بریولی ، یکریمی بیک لیرایه تعمیره قالدیشدی !
[بونی محترم برمعوثدن دودیم ، جای بحث اولان
یول ، بروسه - مدانیه طریق در .]

والحاصل ، جهت عسکریه [اوتدن بری بالنسبه
منتظم بولوندیجی جهته] بر درجه به قدر مستتا
طوتولیرسه ، قالان نظارتلردن هر هانکیسه باقسهق ،
سانحات واجتهادات شخصیه دن باشقا برشی کورمه یز .
لکن ینه صورارز : قیاحت کیمک ؟
شیمیدی ده شو احوال دن حصول کلن ، کوزه

چار بان بویوک ایشلره دکل ، کوزه چاربانان و فقط
بک اساسی ایشلره برکوز آتالم . طربزون ولایتدن
کلش ، بوتون تروسیله یکی برقایق آلمش یروطنداشله
قونوشیوردیم . حالی صوردم ، شویوله دردلدشدی :
شوقایی آلام . کها آلمش غروش رسم آلدی .
هر آی سکیز غروش ویریورم ، سنده دوقسان
آلتی غروش ! « یعنی سرمایه نک ربی ! برکوفه جیدن
پورتقال آلمق ایستدم . کوفه سنی صیرتندن ایندیرمه که
قورقوردی ، واقما کوفه جیلرک سواقاقلده اقامت
صورتیه ییغیلوب سربستی سیره مانع اولمالری جائز
دکله ده ایشی کوفه سنی صیرتندن ایندیرمه جک
وایندیرندن جزا آلاقی درجه افراطه کوتورمدرک ،
سیر صایحیلق ایله کچین بیکلرجه آدمی تمیشدن ، اهالی یی
اوجوز مواد تدارکندن منع جائزی ؟ زواللی کوفه جی :
اسکیدن بیله بویله یایماز زردی ! « دیسه نک بوتون
اشتکای روحیه سنی ییلدیردی .

مساعده کزله بر وقعه جق ده عرض ایدیم :
بر قاجدر ، ساعت اوچ ، دورت صولرنده ، قابوسی
قایلی اولان تقاعد عسکری صندوقی اوکنده ، کیمیسی
قالدیرملر اوزمدرده اوطورمقدمه اولارق یوزلرله قالدین
وار کلکک بریکدیکنی کورییورز . هجرت سمندن
بری امتالی کورولمین بو منظره به سبب نه ؟ دائره
آچیلماش ، مستخدمینی کله مش دیسه ک ، دکل .
شو حاده بعض استحضارات ایچون دائره نک قابوسی
اصحاب مراجعت سده ایدیلدیکی آکلاشیلیور . بو
استحضاراتی برکون اول یایمق ویاخود معاشاتی برکون
سوکر ویرمک قدر بسیط بر چاره وارکن یوزلرله
متقاعدی سواقاقلده بکتمک ، دور احسان و مطلقیتده
معاشاته صدقه شاهانه نظریله باقیلیدیجی زمان جائز اولسه
بیله ، حاکمیت ملیه زماننده جائز اولورمی ؟
بر وقعه جق ده : جامک بریسی اوقاف نظارتی

طرقده حالیلرله تفریش ایدمک ایستیمش ، اوچ
دانه اعلا حالی کونده ریش حالی نک ایکسی یایلدقن
صوکر ا زمین جامک قایلاندینی وناحق کنارلره دار
بر یوللق علاوه سی لازم کله جکی کورولش . تفریش
مأموری اقدی نه یایسه بک نرسکیز ؟ اواعلا جالی یی
مقاصله پارچه پارچه ایدمک کنارلری دولدیرمش !
زهی تدیر ، زهی کیاست . شیمیدی مملکتک هر طرفدن ،
هر دورلو اموردی جریان ایدن شوقیل لایحی کوجوک
وقعه لری بر آرایه جمع ایدرسک ، هم غایسز ،
اصولسز ، پروگرامسز حرکتله اداره شخصیه نک
نه دیمک اولدینی و همده عمومیتله حکمفرما اولان
عصیت وناخشنودی نک سینی آکلامش اولورز .

چاره سی ؟ چاره سی انقلاب سیاسی بر انقلاب
اداری ایله آمسام ایتمکدر . بویله یایماز سهق ، ینه
اشکال ایله اوغراشمش ، ینه سلسله وصورته
قلمش ، اعراض تداوینه قالدیشمش اولورز . مایه دن
ماعداهانکی دائره به کیدیلیرده ، ناظرک شخصیتدن
ماعداهانکی [هیچ اولماز سه قلمرک اسملری اولسون]
ده کیشمش بر شی کوریلیر .

ملت ، ناظرلرک دکل ، نظارتلرک « معامله سیک
وایفای وظیفه ایتمه سی خصوص سیک » ده کیشمش
بکلیردی . ینه اسکیمی کبی معامله کورمه جک ،
ینه الده کاغذ ییغیلله قلم قلم دولاشه جق اولدقن
صوکر ا ، ملت ، ده کیشمش استعدادندن محروم اولان
بر نظارتلرک اکی ایری قوتلونغده حیرتکیزن نظارت
ویاخود نظارتشین حیرت اولان ذاتک قالان ویاخود
فلان بولونمانه نه اهمیت ویر ؟

اتحاد و ترقی جمعیتی انقلاب سیاسی یی موفقیتله
اجرا ایتدی . انقلاب اداری ایسه بر جمعیتک دکل ،
بر هیئت مشوله سیاسی نک وظائفندن ایدی . بو
هیئت ، مبعوثلر ، رجال حکومت یعنی سزلسکیز .

کرم الله وجهه نک اجتهادلرینک عینی در . بواساس
نقطه نظریله اراده مشله سنده افراط و تفریطدن توق
ایدلمش وحد اعتدال وسطی آله آلمشدر .
قون حاضرده کورده ده معتزله مذهبی غیر قابل
مدافعه در . مسالک موجوده فلسفیه دن الکزرو حانیون
مذهبی معتزله نک دعواسنی التزام ایتمکده اولوب
سائرلری علی الدرجات جبر جهتی التزام ایتمکده در .
بویابده بر حکم ویره ییامک ایچون ذات مطلقک تصرف
واراده محیله سندن بر جزو هیچی نما اولان انسانک
نفسی خارج قالب قلامایه جفتی حقیله تدقیق لازم
کلدیکی کبی انسانک ، کنیدینی محیط اولان اشیا نک
تأثیراته معروض اولوب اولمادیجی ده تتبع لازمدر .
تدقیقانه بورادن باشلایم :

انسان ، محیطک ، ارشیاتک ، زمانک ، منسوب
اولدینی اجتماعیتک ، آب و هواوندی نک ، والحاصل
کوجوک بویوک لایحی حادئات وعواملک تأثیریه
معروض و یوتأثیراتدن متأثر اولدینی بوکون محققات

اراده یی جیقاراماز ، بی اوصورتله اراده دن منع
ایدمیز .

ایشته انسانک مرید اولماسی بو اعتبارله در .
تصرف ایسه اراده ایله برابر اجرا قوتی ده جائز
اولمقدر . اولا اراده جهتی تدقیق ایدم . انسانک
شوشادت وجدانیه سی دوعری می در ؟ انسان فی الواقع
مریدی در ؟

مذاهب ظاهریه دن جبریه و برقم زهاد ، اراده
جزویه یی انکار ایدر . بونلرک میدانه قویقلری
دلالتده هیچ بر قیست قیه یوقدر ، قیمت فکریه ده
یوق کی در . معتزله ایسه بالعکس انسانک مریدمقدر
اولدینی ادعا ایله « قول فعلک خالق در . « دییورلر .
واقما اراده ایله اجرایی خلط ایدیورسده معتزله نک
دلالتده حسنت و نزاکت یوق دکدر ، شوقدر که
اونارده دخی بر قیمت قیه یوقدر .

معاملات وسلامت فکریه عامه ایچون الک مفید
صورت حلی اهل سنت و لمشدر که اساساً امام علی

اوچونجی کتاب

اصطلاحات و معانی

صاحب اراده اولدیفنه حکم ایدر . لکن اراده ایله
تصرف آراسته عظیم فرقلر واردر . هر انسان ،
وجدانک شهادتیه کنیدینی صاحب اراده بیلیر .
شرقتده اراده ایله قدرت یعنی اراده نک مقتضاسنی
فعله جیقارمق خصوص قاریشدر لمشدر . بن ، بریشی
کوکلدن اراده ایدم ، بر قوه مانعه بی او اراده نک
ایجابی فعله جیقارمقن منع ایدر ، لکن کوکلدن

اوج سنهك زمان ، اصولسزلكك ، مسلكسز-
لكك ، اداره شخصيه وشخصيتك محافظه وبنابرین
ادامه سنه مصروف اولدی . جمعیهده بو قدر سوز
كلدی . بو اصولسزلكك دواخی محال اولدیفندن
احتیاج اونی تقلیب ایده جكسهده اتحاد و ترقیك اعلا
وامنیت ایتدیكي رجال سیاسیه ، بو انقلاب شرفندن
حصه یاب اولامایه جق و وطن و ملتیه قارشى وظیفه سنی
یاپاماش صایلا جقدر .

شهیدر زاده قلبه
امیر ملی

انتقادات

فاسك حال حاضری دولایسهله ،
تفرقه عامللرینه ، عربانی سومه بن عربله
هنوز استقلالنی غیب ایتمه مش اولان دورت
مسلمان حكومتدن فاس ، ذاتاً مؤدی زوال برحالت
ایچنده سورونوب كیدیوردی . بودفعهده ظهوره
كلن قانلی اختلاللر ، آن افولی تسریع ایده جكه
بكزه بور . مولای عبدالغنیظ تحت سلطه كهملی
جوق زمان اولماشكن ، یكى براختلال زواللی فاسی
ینه قائلر ایچنده براقشدر . تلفراف خبرلری صحیح
ایسه امیر حاضر ك برادری مولای صالح اعلان
سلطت ایتشدر . باری بواختلالرده سیاسی ، مدنی ،
دینی برغایه وارمی ؟ اصلاً ! سلطان مسالحك حالت
روحیه سیله یتمده كی سرسری ادریسك ویاخود زیدی
حمیدالدینك ، ویاخودده قرون وسطی طوائف
ملوككك حالت روحیه سی آراسنده هیچ برفرق

بوقدر . شواحوالك اسباب صمیمیه تاریخیه و قیامیه
دوشو نولوبده مورخ و مقدس شهر « علامه ابن خلدون »
ك عرب قومك ذهنبی حقهده كی محاكمه داهیانسه
حیران اولماق ایدن كلیور .
فاس اختلالاتی ایله اقوام وحشییه و بدویه
مقاتلاتك هیچ برفرق بوقدر . ذاتاً اهالی محلیهك
ذهنب و سوسیوسی بوقیل مقاتلات مفرسانیه بك
زیاده مستعد ایكن ایشك ایچنه اجنبی انترقیه سیده
قاریشور . سیاست اجنبیهك هدف و مقصدی عالم
اسلامك هر كوشه سنده برذر ، شوقدر كه هر طرفك
مقاومتی مختلف اولدیفندن تأثیراتی ده مختلف اولوبور .
فرانسه حكومتك فاس ایله بك مهم علاقسی
واردر . فاس ، مستقل قایلر ، انتباه و اعتلا ایدرسه
افریقای اسلامیك انتباهی ایچون اك مهم برعامل
اولور . فاس اهالیسی اون ایکی ملیوندن زیاده و غایت
جسوردر . مملكت منبت و معدنیه جوق زنكیندر .
تجارت اصوللری اولسه افریقای وسطیك برقم
تجارتنده مركزز اولاییلر . شوالده منته بر فاس
جزایردن فرانسلرك طردی ایچون اك طبیعی بر
عامل اولدیفندن فرانسه بوملكتی ، او وظیفه یی
بایه جق حاله كتیرمه كه چالیشمغه مجبوردر . لکن
بر مستقل مملكتی انتباهدن ارکچ منع ایتك ممکن
اولامایه جفندن ایشك اك قولای ممکنسه فاسك
استقلالنی محو ایتك و هیچ اولمازسه اونی كوز
اچامایه جق برحاله بولوندریمقدردر . ایشته بوايكنجی
حاله دائماً موفق اولان فرانسه ، بوكون برنجیك
بك ممکن اولدیفنی كومكه قیرالیندر .

عجبا سوبه رهبری وارشاده گلش اولان اولاد
عرب ، زواللی فاس ایچون نه یادی ؟ عثمانیلرك
سایه حماست وفدا کاریسند ، استانبولك مزین
سالونلرنده ، اولمایان برعرب - تورك مسئله سی

و مشول اولق ایچون بوقدری کافی در .

زات ؟ صفات ؟ افعال --- اولاشیا وانسانی
تدقیقندن باشلا یالم . هرشی ، برطاق احوال متحواله
برطاق اشكال والوانه مالكدردر ، بزبرشكك اولدیفنی
تعریف ایتك ایستسهك ، اونلری اتمداد ایدره ز .
: فلان شی ، اوزون ، یشیل ، طاطلی ، الی آخره
دیرز . بونلر ، اوشكك صفاتیدر . بوصفتلر تحول
وتبديل ایده بیلیرلر ، كیمیسی آزالیر ، قوتله نیر ،
چو غایر ویاخود افول ایدر . كیمیسی تبديل شكل
ایلر . لکن بوتحوالاته رغماً ثابت قالان برخصوص
واردر كه اصل شی دیدیكمز اودر . ایشته بوتابت
قالان و اوصافه موصوف اولان شی « ذات » در .
ذاتك ، اوصاف عیدیه سنجه حصوله كلن تحولات
فعالانه سی و بواوصافك دلالتی اعتباریه اولان زندگیسی
ایسه افعال در . یعنی اوصافك شكل فعالیتی افعال در .
صفات ، حسب الايضاح ، ذاتیه ، ثبوتیه ، تسلییه
وساثره كی انواعه تقسیم ایدلریكی افعالده اراده ،

احداثه چالیشانلر ، قلوب سالوننده قهرمان كسلرلر ،
او چال چكه شاعرلر و خطیلر ، هم دین و هم قان
قارداشلری اولان فاسیلر ایچون نه یایدیلر ؟
توركار ، هده جوغی افكار ضالیه قایلان
غافل قارداشلری طرفندن اشاع ایدیلن ، عظیم
مشكلات و متبادی اختلافات یوزندن كندی كندیلرینی
دوشونه میه جك حاله كاشكن ، ینه وظیفه لرینی
اونویمیورلر ، ینه عالم اسلامك هر نقطه سی كندی
وطنلری ، هر عضوینی كندی یوره كاری بیلورلر ،
چالیشیورلر وقان اغلا یورلر .

شبان عرب !

عود چالنهك ، یهودی قیزی اونیاتیهك نوع
مخفی و نفق سائرلرینی اضلال ایده جکی ایچون دها
مضری اولان شاعرانه تفرقه جو و طفره كولقله
وقت كییره جككیز رده افریقاده سزی بکله یین ،
همكزه افتقار ایدن قارداشلرمن آراسنده اشرفه
ورفع جهله و هر رده تعمیم اتحاده همت وغیرت
ایدیكز . هذا صراط مستقیم !

شیخ مهرین عردی

حکایت

تربیه ، ایکنجی یارادیلشدر .

— ۵ —

تربیه متوسطهك تفصیلاتنه کیریشمزدن اقدم ،
تلقین کیفیتك تربیه مسئله سنده كی اهمیت عظما سندن
وتربیه اساسلیله علم اخلاق اساسلرینك مشاهبتندن
بحث ایتك ایسترم . تلقین ، صوك درجهده مهم

ضروریه وسائر كی انواعه تقسیم اولونور . اصل
حکمه تماس ایدن ومهم بر مسئله تشکیل ایدن جهتی
شودر :

اوصاف و افعال ، بر ذاتیک تحولات و صفحات ،
شئون و تظاهراتی می در ! یوقسه ذاتیه منضم عوارض -
می در ؟ تعبر آخرله صفات ، ذاتك عینی می در ؟ بو
مسئله عصرلردن بری افكار افاضلی اشغال ایتشدر .
وجودیون وا کثرت متفندیه كوده صفات
وافعال ، ذاتك عینی در ، زیرا كه صفات و افعال
دیدیکمز شی ، ذاتیک تعیناتندن باشقا دکلدر . بر
شیئی بلا تحلیل واولدیفنی کبی نظر آلیرسفق « ذات »
در . تحلیل ایدر ، اجزای مشكله سی آیری آیری
تلقی ایدرسهك « صفات » در .

مابعدی وار

قیه دندر . شوالده بوتأثیرلر كه هر بریمی روح انسانی ده
آزجوق تحولات میداننه كتیره جكندن انسانده
معتزلهك یایدیفنی کبی براراده نامه فرض ایتك اصلاً
دوغری برشی اولماز .

انسانده كی اراده یه « جزویه » صفتی اضافه ایتككه
بر حقیقت افاده ایدلش واراده مسئله سی حل اولومش
صایلماز .

كرك فن و كرك حكمت نقطه نظریله مسئله یه
نظر ایدیله جك اولورسه اراده ، تصرف حاله كله نیجه
هیچ كیمسه یه تماماً اضافه ایدیله میه جككه قناعت
حاصل اولور . ایکی اراده تصویری : ایکی وجود ،
ایکی فاعل تصویری مسئله سی در . بومبجی آدمیت
فصلنده اوزون اوزادی یه تدقیق ایده جكمز دن ملخصاً
دیرزكه : حقیقت اعتباریه انسان هر قدرت واراده دن
محرومدر . لکن حال طبیعیسی و بوحالك ایجابی
اعتباریه انسان كندنده براتخاب ، مناقشه واراده
حق و قوتی كوربركه كندیسند براراده فرض ایتك